

STAPHYLIS.
1. Tomus.
mit:

7

Nf. 27.

41.
73

Q. D. B. V.

DISSERTATIO PHILOSOPHICA
DE
REPUGNANTIA
ÆTERNITATIS
CREATURARUM,

Quam

Auctoritate ac permisſu
Amplissimi Senatûs Philosophici

In Celeberrimâ ad Albim Academiâ
Publico placidoq; Eruditorum Examine
ſubmittent

PRÆSES

M. POLYCARPUS LEYSERUS,

Alumn. Elect.

&

RESPONDENS

JOHANNES KRAGIUS,

Alia. Hofſatus.

A. O. R. clâ Isc XC. VIII. Id. Martij.

H. L. Q. C.

WITTEBERGÆ,

Typis CHRISTIANI FINCELII,

No. 40

neu 42

VIRIS
MAGNIFICO, NOBILISSIMIS, CONSUL-
TISSIMIS EXCELLENTISSIMIS *QUE*
DN. D. JOH. CHRISTOPHORO

Herolden /

Jcto Consumatissimo, Serenissimi ac
Potentissimi Electoris Brandenburgici in Ducatu Magde-
burgensi Consiliario Aulæ, Justitiæ, Consistorii &c. &c.
eminentissimo,

DNO. D. CASPARO LYSERO,
Collegii Juridici in Academia Witte-
bergenfi, Judici Provincialis, quod in Inferiore Lusatia est,
Assessori Gravissimo, Reiq; Publ. Consuli ac Syndico optimè
merito, Curia Electoralis & Consistorii Ecclesiastici
Advocato ordinario maximè
conspicuo,

*DNN Patronis, Evergetis ac Promotoribus sum-
mâ cum observantiâ perpetim colendis*

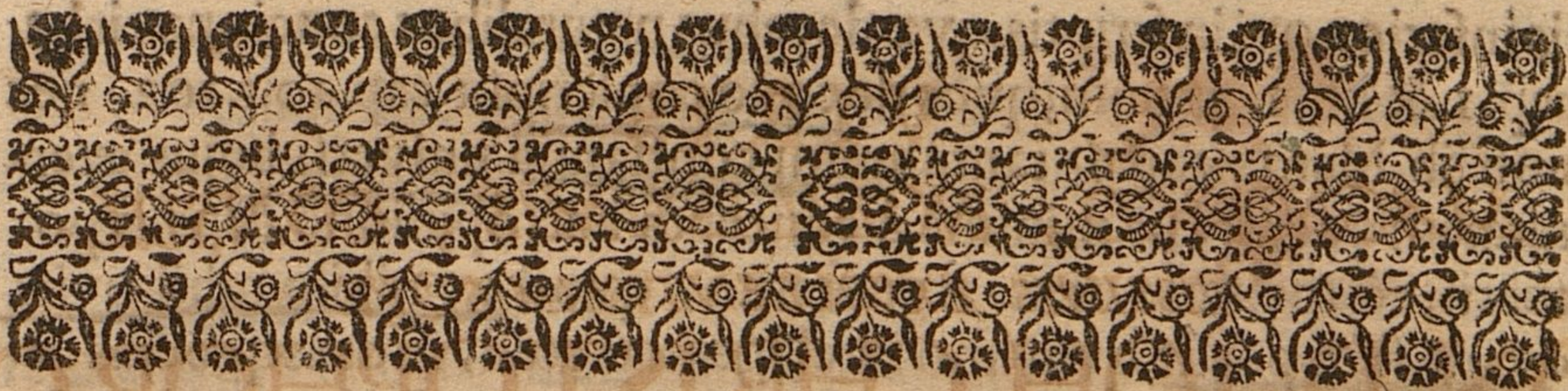
Primum hoc specimen Academicum cum voto
omnigenæ salutis ac prosperitatis

offere ac dedicat

humillimus Eorum Cliens ac necessarius

M. POLYCARPUS LEYSERUS,

vt. d.

EUM T. O. M. universum hoc mundi systema ex nihilo intra sextiduum condidisse, ex Scripturis constat. Quibus cum destituerentur Gentiles, nec tamen, ex nihilo aliquid fieri posse, ratione assequi valerent, eorum aliqui variis cogitationibus innoxii, eò tandem devenere, ut mundum ab æterno esse docerent; Quæ verò illorum doctrina ex scholis Christianorum merito exterminata fuit. Illud autem subit mirari, reperiri inter Philosophos Christianos, qui tametsi conditum à Deo mundum in tempore non negent, haud tamen repugnare asserant, potuisse illum ab æterno esse. Quod, cum nobis secus, nec citra absurditatem admitti posse videatur; Placuit, cum specimen aliquod publicum exhibendum esset, in veritatem hujus rei, sin minus secundum materię dignitatem, at certè pro concessis à Deo benignissimo viribus, paulò penitus inquirere; quod ut benè feliciterque vertat, Immortale ac æternum Numen veneramur.

S. I.

Quâ quidem in re consilio maximè prudentiâque opus esse, is facile peripicit, qui non cum vulgaris conditionis hominibus negotium nobis esse cogitaverit, sed cum omni eruditionis genere præstantibus viris. Ex quibus aliterò usq; etiam sunt progressi ut actualem æternæ durationis existentiam, rebus à Deo productis abscribere haud erubescerent; Quos inter principem locum tenet Aristoteles Stagirita, vir summâ ingenii vi, neminèq; suæ æta-

A 2

Arley

certitas nra
ut ab
tate
phila.

Heb: 11:3

2 Pet: 3: 10.

Plato

Proclus
Averroës
Hermogenes

Socinus
Smalcus
Goslarus
Episcopus

tis inferior, qui in scriptis, quæ de rebus naturalibus concinnavit l. 8. cap. 1. & lib. 1. eorum, quos de coelo conscripsit cap. 10. t. 102. nec non lib. Met. 12. cap. 6. tantâ animi constantiâ universi hujus æternitatem docuit, ut minimè à conceptâ hâc opinione depelli poterit, eò maximè utens argumento, quod ex nihilo nihil quicquam fieri possit, quin imo intelligentias coeli, motusque ejus dicat æternos, quemadmodum id Cl. Slevogtus in Disp. Acad. Disp. 16. pag. 347. rectè annotavit. Conf. Doctissimus Parisiensium Professor P. Gassendus lib. 1. Phys. Sect. 1. cap. 6. pag. 162. Cui ex asse convenit, quod de eòdem judicium tulit Franciscus Valesius, qui cap. 1. pag. m. 8. Phil. sac. Aristoteles, inquit, uti nullum futurum mundi interitum credidit, ita nec temporalem mundi ortum, sed æternam quandam à causâ primâ emanationem ac dependentiam. vid. D. Joh. Affelmannus Syntagm. parte 1. Disp. 14. pag. 418. P. H. de Mendoza. Disp. 17. Sect. 1. pag. 478. Nec vero primus ille hujus sententiæ fuit auctor: Nam & Plato, quamvis conditum hoc universum admittat, derivat tamen istud à materiâ æternâ, uti Affelmannus & Valesius l. c. de ipso annotant. Quos vero deinceps magno numero alii secuti sunt: Proclus apud Philoponum, Averroës lib. 8. Phys. cap. 1. de coelo, aliiq; quorum vestigia legit ex hæreticis cum primis Hermogenes Afer. de quò Tertullianus cap. 1. contra Hermogenem sumpsit, inquit: à stoicis materiam cum Deo ponere, quæ & ipsa semper fuerit, neque nata, neque facta, nec initium habens nec finem, ex quâ Deus omnia fecerit. A quibus non multùm alienus est, constans suæ sectæ defensor Socinus prælect. cap. 8. fol. 25. nec non Smalcus contra Franz. pag. 414. & Goslarus contra Kekermannum fol. 10. & ex Arminianis Episcopus lib. 4. Instit. Sect. 4. cap. 14. qui omnes in eò occupati sunt, ut universum hoc, cunctasque ejus partes ab æterno esse, efficiant.

§. II.

Verum hæc sententia ab accuratioribus jam dudum profligata & explosa satis est: Nec, quæ ei opponi possent argumenta, ubi id facere visum fuerit, è longinquo petenda forent: At major difficultas est, quæ circa Recentiorum quorundam doctrinam se exerit, qui tamen nunquam concedant, actu dari æternam rerum creaturarum essentiam, potuisse tamen eandem ab æterno produci seriò contendunt. Et difficilem quidem rem esse inde satis apparet, quod nec ipsis istius sententiæ defensoribus inter se conveniat, plurimis in diversas ab invicem abeuntibus partes, ex quibus alii, absque ullâ quidem limitatione ac citra specialem entis denominationem, possibilitatem existendi ab æterno, rebus creatis tribuunt, ac urgent præterea rationem, quod nulla rei detur repugnantia, tum ex parte Creatoris, tum ex parte Creati, tum etiam ex parte Creationis, ex quibus tandem concludunt, quod ubi non reperiatur talis repugnantia, ibi certò detur possibilitas, uti id expressis habet verbis B. Scheiblerus lib. 2. Met. c. 3. art. 2. punct. 6. num. 645. pag. 159. A quibus non multum abluunt illi, qui universi hujus machinæ æternitatis possibilitatem concedunt excipiunt tamen generationes tam formarum substantialium quam accidentium, quos inter primò locò ponendus est Petr. Vasquezius parte 1. Summ. Disp. 177. cap. 5. n. 16. Tom. 2. Comment. in Thom. f. 395. Nec desunt alii, qui æternitatis possibilitatem interpretantur saltem de inferiorum generationibus simul ac corruptionibus, quibus cum facit Hervæus lib. 2. sent. Distinct. 1. art. 2. Item Javellus lib. 12. Met. quæst. 14. conclus. 4. apud Slevogtum Disp. Acad. 19. th. 3. pag. 435. Alii deniq; subintelligunt restam corruptibiles, quàm incorruptibiles, sed permanentes, uti Thomas Parte 1. summ. quæst. 46. art. 2. it. Argentina 2. Sent. Dist. 1. quæst. 2. art. 2. Gabr. Biel ibid. quæst. 3. ac Didacus Masius ad lib. 8. Phys. cap. 1. & 2. quæst. II. Docente eodem Slevogto L. c. th. 4. Quâ in re consentientem

habent Franciscum Svarezium, qui in Disp. Met. 20. Sect. 6. num. 15. sqq. pag. m. 491. fusè deducit hanc sententiam, variisque eam probat argumentis.

§. III.

Ut ut autem non pauci sint, iiq; accuratissimi viri, qui sententiam hanc suam faciunt; nobis tamen rei veritas evidentior est, quam ut auctoritati cedendum, & ab aliis non minus præstantibus Viris abeundum existimemus.

§. IV.

Ante autem quam rem ipsam aggrediamur, operæ pretiū erit, vim ac efficaciam præcipuorum vocabulorum eruere, ne his omisissis Andabatarum more ac obvelatis quasi oculis pugnare videamur. Maximum verò momentum in eò positum esse videtur, ut quid per vocabulum Æternitatis hic intelligatur, rectè teneamus. Cujus quidem Onomatologiam ut hic tradamus, cum præter necessitatem rei sit, relinquendam iis existimamus, qui in sedulâ vocabulorum enucleatione ac inquirendis eorum originibus operam suam præclare huc usq; posuere. Potius, cum omnis, quæ à ratione suscipitur de re aliquâ institutio (juxta Cic. lib. 1. off. cap. 1.) debeat proficisci à definitione, ut intelligatur quid sit de quò disputetur, ex mente Excellentissimi Domini Donati (Patroni, Præceptoris, studiorumq; nostrorum Promotoris piè colendi) æternitatis definitionem hanc constituimus, quod sit duratio, quæ nec initium, nec finem habet. vid. ejus Metaphys. U. ualis cap. II. §. 5. pag. m. 80. Et ut de ejus conceptu contrahibili prius dicamus, quem cum tempore ac ævo habet communem, ille sese intellectu nostro sistit, sub nomine durationis, quam constat inferre permanentiam entis in suo esse. Conceptus autem proprius constituitur negatio initii pariter atque finis; quam omnino e-

dam

dam interminabilitatem alii, puta & à parte ante & à parte post,
nuncupare consueverunt.

§. V.

Quibus ita præsuppositis, animadverto hanc æternitatem nisi independentiã æquè ac immutabilitate, tanquam radice, ac ideò soli Deo enti independenti ac immutabili esse propriam. Unde nemo non videt, esse aliam illam æternitatis speciem, quæ creaturis sub possibilitatis hypothese à non nullis tribuitur, quam ita describere licet: quod sit duratio, quæ nudam initii ac finis importat carentiam, tametsi non neget utriusq; possibilitatem; quam quidem descriptionem in hoc cum æternitate supra expositâ convenire cernimus, quod eòdem cum eâ gaudeat conceptu generico, duratione nempe; quoad differentiam verò specificam in eò maximè à priori discrepet, quod illa absolute ponat tam initii quam finis carentiam, hæc verò introducat istam cum aliquâ sui extensione, ut simul contineat possibilitatem initii atq; finis.

§. VI.

Vocabulum Creaturæ, quod alterum in inscriptione explicandum occurrit, hic ita accipimus, quò omne id, quod est ab alio per creationem, suâ latitudine complectitur, & à Metaphysicis participiali nomine Creatum appellatur. vid. Summè Reverendus ac Amplissimus Dn. D. Waltherus Patronus ac Præceptor noster æternùm colendus in Coll. Met. MSC. cap. ii. præcept. 2. Intelligimus autem eò ipso, quò, dicimus omne id, quod est ab alio, nihil aliud, quam ens, quod dependenter ab ente increato derivatur, non e quidem sumpto vocabulo dependenter in impropriâ vocis usurpatione, quâ vel pro consecutione quâcunq; unius ad alterum, vel pro convertentiâ unig cum aliò accipi consuevit; sed propriè pro eò, quod esse suum juxta Cl. Weisium cap.

cap. 6. Met. habet ab alio se essentialiter priore; quod sanè de Creaturâ dici posse putamus, cum ea ipsa nullam naturæ suæ habeat existentiam, nisi dependenter ea sit ab alio se essentialiter priore, & ante ejus productionem existente. Per τ Illud verò à quò creatura est per creationem, significamus ens in creatum, non quidem negativè accepto vocabulo, pro eò quod non est creatum nullamq; adeò positivam entitatem habet, sive eam cæteroquin habere possit, sive minus; sed positivè pro eò, quod cum veram entitatem habeat, non tamen sit ab alio per creationem. Ubi porro ratio habenda vocabuli Creationis, quod in propriâ ac speciali significatione hic accipiendum erit, pro productione entis, immediatè à Deo factâ, seu ex præexistente quâdam materiâ, seu omnino ex nihilo.

§. VII.

His ita explicatis nunc ad rem ipsam accingimur. Cardo autem quæstionis in eò consistit: annon aliqua in creaturis naturæ detur repugnantia, secundum quam competere iis omnino haut possit quædam participata ab æterno duratio? quod nos affirmandum putamus. Ubi autem per repugnantiam participatæ creaturarum æternitatis eam entium creatorum intelligimus conditionem, quâ impossibile ipsis est, eâ naturæ esse perfectione, quæ nudam initii atque finis importet carentiâ. Hæc enim vis est vocabuli repugnantiae, quippe quæ semper disconvenientiam infert ad terminum alium, cum quò componitur, ac simul tollit omnem positivam possibilitatem. Ubi illud non prætereundum, nobis hõc locò non esse sermonem de decreto DEI, quod ille de producendo ente se cum ab æterno formaverit; Neq; istud venire in controversiam: Annon mundus infinito temporis intervallo citius à DEO creari potuerit, quàm de facto quondam ab ipso creatus est. Item intelligi æternitatem non tam à parte post & à posteriori, quàm à parte

parte ante & à priori; cùm certum sit dari nonnullas creaturas quæ æternæ sint à parte post, angelos scilicet & animas rationales. Videlicet summa disputationis eò redit: An creatura ab æterno ita creari potuerit, ut DEUS existentiam non antecesserit existentiam creaturæ, sed hæc cum Illo, non naturâ quidem, duratione tamen simul fuerit? Quod nos repugnare omninò asserimus

§. VIII.

Demonstramus autem istam repugnantiam primò quidem à ratione Effectus seu causati. Quemadmodum enim constat creaturam omnem à quòcunq; demum producta fuerit, rationem habere effectus; eò quod impossibile sit, quod aliquid causa efficiens sit sui ipsius, cum hòc modò prius omnino esset seipso, quod absurdum; ac præterea sine causâ efficiente nihil certe fieri possit: Ita non minus certum est, quod omnis effectus, dum à suâ causâ producitur, fiat, & ab eâdem suū esse accipiat. Jam verò quicquid fit, illud incipit esse; quicquid incipit esse, illud capit initium suæ existentiae, quicquid cepit initium suæ existentiae, illud non extitit ab æterno, alioquin non habuisset suæ existentiae initium; unde consequens est creaturam non potuisse ab æterno produci. Quin & alio modò concludimus: Quicquid accipit esse, aliquo momento accipit illud, aliàs ne acciperet quidem, si in nullo momento; quod momentum, seu à me assignari possit, seu non, erit tamen vel primum, vel non primum: Si primum, tunc minimè ab æterno erit, utpote in quò nullum primum datur; si non primum, multò minus ab æterno erit, quoniam istud ab alio primò momento antevertitur. Atqui Creatura accepit esse: Ergò in aliquo momen-

B to il-

to illud accepit; ac istud momentum, vel primum erit, vel non primum utrumcunque autem istud fuerit, certe tamen illa per jam dicta minime poterit esse æterna.

§. IX.

Affine huic argumento est illud, quod à conceptu creaturæ depromitur. Omnis scilicet creatura, quando producitur, à non-esse ad esse transfertur; sed profecto, aliquam creaturam ab æterno fuisse productam; tum istud non esse, vel simul duratione fuit cum esse, vel duratione illud antecessit; atqui prius affirmari nequit, quia aliàs esse & non esse, duo contradictoria, de uno subjecto, uno eodemque temporis momento prædicari possent, quod est impossibile; quod si verò posterius asseratur, tum infertur id, quod est contra hypothesein: Nam si non-esse fuit ante esse creaturæ, tum item illud non-esse ab æterno fuit, quoniam nunquam cepit, siquidem suum oppositum ante se non habuit; sed si non esse creaturæ ab æterno fuit, verum est dicere, hæc creatura ab æterno non fuit, & per consequens falsum, hæc creatura ab æterno fuit, quia hæc sunt contradictoria; Cuius argumenti confirmatio peti potest à paritate creationis & annihilationis. Uti enim cum annihilatur creatura, non-esse ita consequitur esse, ut non-esse sit posterius momento durationis ipso esse, & si semel ceperit, nisi mutatio interveniat, in æternum se porrigat; ita cum producitur ea, necesse est, ut ejus esse sit posterius durationis momento, ipso non esse, hoc autem cum ante non dum cum esse commutatum sit, per omnem æternitatem retro se diffundat. Accedit, quod terminus à quo creationis (specialissime sic dictæ) sit non Nihilum, hoc autem sibi omnino vindicet aliquod

quod momentum durationis conceptile. Jam verò si creatura quædam ab æterno esset, debuisset omne durationis momentum antevertere & consequenter etiam ipso nihilo prior fuisse. At hoc est absurdum, quoniam, sic terminus ad quem foret ante terminum à quo, quod utriusque conceptui repugnat.

§. X.

Huc quoque facit illud argumentum, quod à creaturarum finitudine, inferre licet: Quippe debet inter essentiam rei & ipsius modum certa intercedere proportio, ita ut modus minimè sit essentiâ perfectior, tum maximè cum ab eadè non est distinctus realiter. Atqui essentia finita creaturæ est, Ergò etiam durationem ipsius, quæ modus est essentiæ, & à parte rei item cum illâ, finitam esse oportet. Quæ collectio porro inde confirmatur: Quod finitum non sit capax infiniti; & quod suscipiens non possit susceptâ ratione esse imperfectius: Denique quod idem à se infinitâ ratione non distingvatur; quæ quidem omnia aliter se habere necessariò consequeretur, si finita creatura infinitæ durationis possit esse particeps.

§. XI.

Nec minoris momenti est illud argumentum, quod à dependentiâ creaturæ in conservando desumitur: Nam si quædam creatura extitisset ab æterno, tum eâ aut conservata à DEO fuisset ab æterno, aut non conservata fuisset; alterutrum horum necessariò est concedendum, quia propositio ex contradictoriis constat; sed neutrum

B 2

dici

dici potest: Non prius, quia aliàs creatura ante creationem fuisset producta; quod est absurdum. Quam collectionem probo, quia momentum creationis debuisse antecedere momentum conservationis; quandoquidem conservatio nihil aliud est, quàm rei productæ in existendo continuatio, quæ cum divisibilis sit à rei productione, non potest eodem cum ipsâ momento gaudere. Nec posterius, quia tum existentia rei productæ aut momento tantum antecessisset ipsius conservationem, aut duratione longiori, sed finitâ, aut denique duratione infinitâ: Sed non momento tantum, aut quâcunqve duratione finitâ; quia aliàs res illa non fuisset ab æterno, cum æternum dici non possit, quod aliud in tempore seu cum sui initio factum momento saltem, aut finitâ duratione antecedit: Nec duratione infinitâ: Quia aliàs creatura per infinitam durationem sine conservatione fuisset; quod est contra ipsius dependentiam. Relinquitur Ergò quod creatura prorsus ab æterno esse non potuerit.

§. XII.

Aliud argumentum ab annihilabilitate creaturæ petitur. Nam quâdocunqve creatura extitit, ad nihilum redigi potuit; quod si ergo ab æterno extitit, etiam ab æterno annihilari potuisse sequitur; Sed quodcunqve momentum hic assignetur, quò fuerit annihilabilis, certè illud vel primum fuit, vel non-primum. Si primum: Tum aut extitit antè creaturâ, ubi non fuit annihilabilis, quod est contra veritatem: Aut non fuit æterna, cum habeat primum suæ durationis initium; Quod est contra hypothesin. Si non-primum: Habuit aut ante se aliud momentum, adeoque si in eodem

eodem creatura defuisset, minimè ab æterno annihilata fuisset. Jam si quòcunqve momento assignato actu creatura ab æterno annihilata (de possibilitate loquor) dici non potest, etiam nec ab æterno annihilabilis esse & consequenter nec existere potuit.

§. XIII.

Denique non exiguâ adversariorum sententia absurditate premitur: Si enim creatura quædam ab æterno existeret, sequeretur DEum non liberè, sed nececessariò eam produxisse: Sed consequens absurdum esse nemo non intelligit? Ergò & antecedens tale esse oportet. Propositionis veritas sic ostenditur: Nam si liberè eam Deus produxit, potuit eandem alio momento, nempe vel paulò ante, vel diu ante; vel paulò post, vel diu post, quàm ubi actu eam creavit producere; sed nullum ex his affirmari potest: Non paulò, aut diu antè, quia alioquin ab æterno non produxisset; cum æternum nihil se prius, ne quidem conceptu habeat; Nec paulò post, quia sic æternitas paulò momento antecessisset tempus, & consequenter ab hoc non distaret immenso intervallo. Nec denique diu post: Quia sequeretur, dari quædam momenta (interjecta scilicet inter æternitatem & tempus secuturum) quibus Deus creare non pouerit, quod absurdum. Nec minus absurdum illud est: quod si creatura à Deo posset produci, quæ ab æterno existeret, tum vel adhuc hodie à Deo creari posset, vel potuisset olim tantùm effici in quòcunqve æternitatis momento assignabili; sed quòcunqve horum dixeris, absurditate te implicabis. Nam si etiam hodie id fieri posse asseueraris, æternitatem aliquam adhuc hodie incipere posse concedes: Si quondam
saltem,

saltem, DEUM impotentiae haud obscure argues, quoniam id, quod ante efficere potuerit, jam non amplius eum praestare posse affirmabis. Conf. Excellentissimi Domini Donati Coll. Met. MSC. cap. II. art. I. th. 2.

§. XIV.

Positò ita ac satis firmato nostrae sententiae fundamentò, consequens nunc est, ut de rationibus, quibus adversarii moventur, dispiciamus. Sunt autem illorum plurimi in eò potissimum occupati, ut ostendant, nullam ejus rei dari repugnantiam, seu ex parte Creatoris, seu ex parte creaturae, seu ex parte ipsius Creationis. Non ex parte Creatoris, inquit quia nihil impedit, quo minus aliquis effectus sit quando ejus causa est: Nam posse aliquando id quod ab alio est, simul esse cum eò à quo est. Non ex parte Creaturae, quicquid enim DEUS ab aeterno potuit velle, id ab aeterno potuit producere, sed creaturam DEUS ab aeterno potuit velle, Ergò. Hinc quicquid DEUS ab aeterno potuit producere, id ab aeterno potuit produci. At qui creaturam DEUS ab aeterno potuit producere. Ergò. Nec tandem ex parte Creationis, quia creare est facere aut fieri indivisibile ac momentaneum: quando autem facere, & fieri indivisibiliter ac tota simul sunt, tunc facere, fieri ac factum esse etiam simul sunt, & consequenter effectus non est duratione posterior ipso facere vel fieri. Hinc quicquid habet esse à sua causa per fieri indivisibile ac momentaneum, illud si causa causat ab aeterno potest etiam esse aeternum, Creatura &c. E. Ubi nos quidem quoad primum minoris membrum facile concedimus, defectum in DEO quaerendum non esse, quippe qui potentiam gaudet infinitam, per quam pro lubitu praestare potest, quicquid

quid rationem possibilitatis habet: Negamus autem, DE-
UM potuisse velle producere creaturam sibi coaeternam, quo-
niam vidit hujus impossibilitatem, adeoque nec ferri in ean-
dem suam voluntate potuit. Ad alterum, quod nempe ex
parte creaturae nulla adsit repugnantia ob antecitatum
rationem, respondemus per distinctionem inter aeternum
DEI & aeternum creaturae; major enim propositio, si hoc sen-
su intelligatur: Quicquid DEUS ab aeterno sui h. e. dum ille
exitit, potuit velle, id ab aeterno sui (ipsius DEI) potuit pro-
ducere, h. e. ut nullum aeternitatis divinae momentum queat
assignari, quod id non potuerit producere, tum verissima non
ipsa solum major, sed & conclusio est. Similiter etiam haec
bona est collectio, quando juxta limitationem datam porro
sic infertur: Quicquid DEUS ab aeterno sui potuit producere,
id ab aeterno DEI potuit produci, hoc est, ita, ut quan-
quam infinites ante quam creatum est productum, fuerit,
tamen, quia DEUS adhuc prius exitit, etiam produci ab eo
ante id temporis, quod creatum est, potuerit. Atqui creatu-
ram DEUS ab aeterno sui potuit producere Ergo Creatura ab
aeterno DEI potuit produci. Neque tamen hac ratione in
ipsam creaturam redundat aeternitas, quoniam licet in infi-
nitum anticipetur creaturae existentia, illa tamen anticipa-
tio nunquam exhauriet divinam aeternitatem, & si per im-
possibile eandem omnino exhauriret, minime tamen creatu-
ram expertem initii atque inceptionis redderet. Ex quo jam
oppido clarum evadit, quod in Syllogismis adductis, ab a-
eternitate DEI ad aeternitatem rei producibilis minime liceat
colligere. Atque adeo licet DEUS quod produxit in tempo-
re, potuerit & velle & producere ab aeternitate sui modo an-
te tradito: Non tamen id quod productum est, statim ab
aeterno

æterno sui h. e. citra sui inceptioem, quã postulat æternitas,
produci aut existere potuisse sequitur. Quod verò ad tertium
membrum, attinet, id pari de causã probabile admodum
non est, considerato enim ejus quò nititur principio, erit istud
hoc, quò dicitur causa causat ab æterno, quod verò diverso
admodum inttelligitur modò, tam ratione causæ, ita, ut
causa eatenus causare ab æterno dicatur, quatenus ea quan-
docunq; demum causet, subinde tamen prius atq; prius per
interminabilem quandam anticipationem causare potest:
Quàm etiam ratione ipsius causati, ita, ut causa eatenus ab
æterno causare dicatur, quatenus causato dat esse, quod nun-
quam incepit, sed semper extiterit. Quod si autẽ principium
priori sensu acceptum ad creationem applicetur, tum major
erit falsa, sin posteriori, conceditur quidem conclusio, ea ta-
men cum saltem hypothetica sit fundata in conditione im-
possibili, quæ nunquam impletur, in re ipsã nihil ponit,
adeoq; nec creaturæ aliquam æternitatis possibi-

litatem conciliari potest. Conf. Excel-
lentissimi Domini Donati Coll.

MSC. l. c.

TANTUM.

FF III

ULB Halle

3

003 266 753

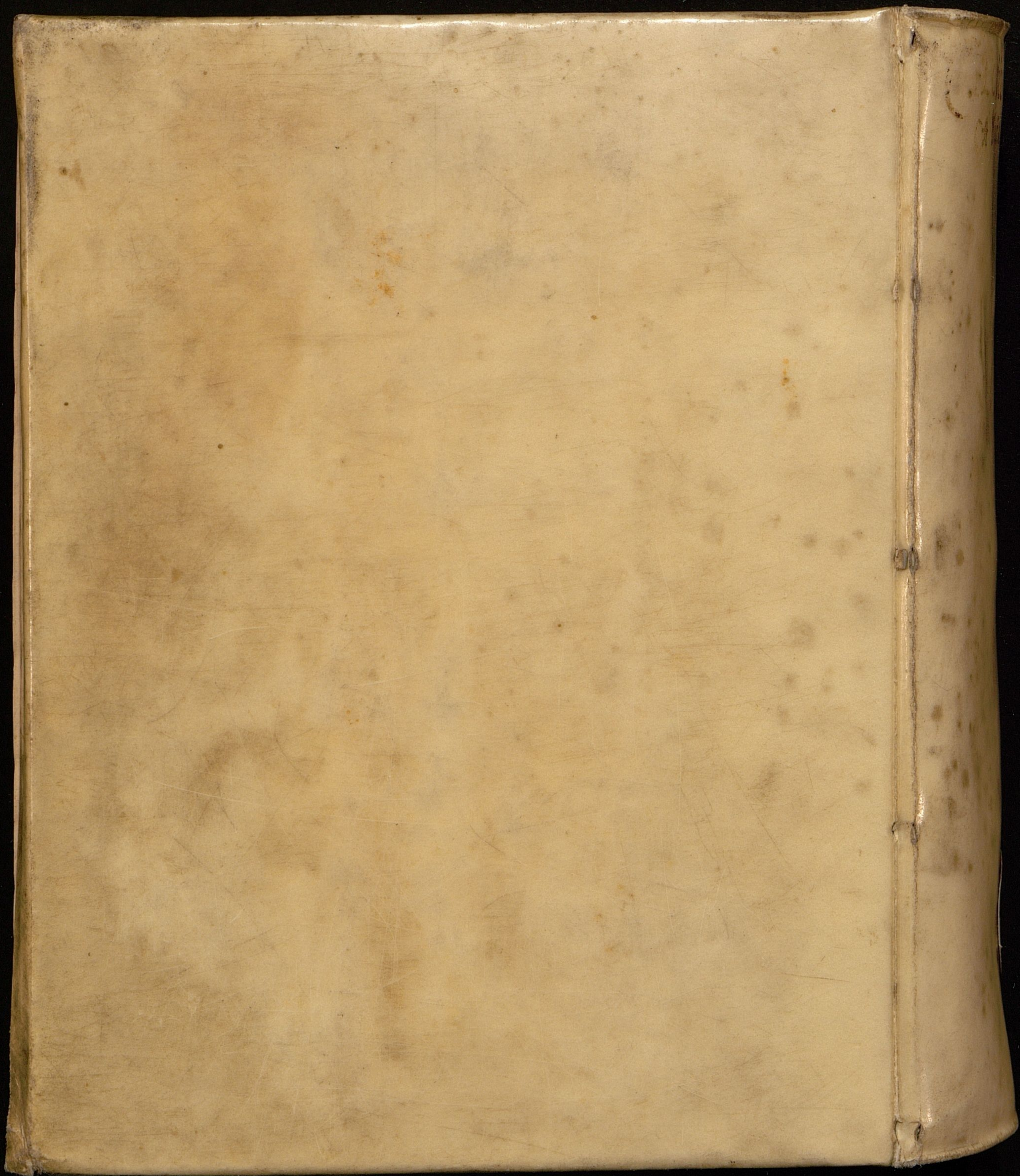

A

VD77

Retro

41.
43

Q. D. B. V.
DISSERTATIO PHILOSOPHICA
DE
**REPUGNANTIA
ÆTERNITATIS
CREATURARUM,**

Quam
Auctoritate ac permisu
Amplissimi Senatûs Philosophici

In Celeberrimâ ad Albim Academiâ
Publico placidoq; Eruditorum Examine
submittere

PRÆSES

M. POLYCARPUS LEYSERUS,

Alumn. Elect.

&

RESPONDENS

JOHANNES KRAGIUS,

Alfia-Holsatus.

A. O. R. cl^o Id^o XC. VIII. Id. Martij.

H. L. Q. C.

WITTEBERGÆ,

Typis CHRISTIANI FINGELII,

No. 40

see 42

